

4

LETNIK XXXI.
1984-1985

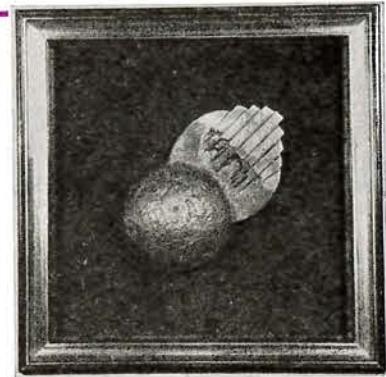
LETNIK XXXI. - 1984-85
DECEMBER 1984
ŠTEVILKA 4

V S E B I N A

Pomembno priznanje Galebu	81	Vojan T. Arhar: Uganke	103
Danilo Gorinšek: Sveta noč	82	Šolarji pišejo	104
Smiljan Samec: Na sankanju	82	Danilo Gorinšek: Lenka	106
Branka Jurca: Snežinke in Dedek Mraz	83	Niko Grafenauer: Vrtnar	108
Valentin Polanšek: Koledar	84	Urednikova beležnica	110
Tone Pavček: Novoletne želje	85	Za bistre glave	111
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Na		Za spretne roke: Vesoljska raketa	
sejmu	86	3. str. platnic	
Lev N. Toltoj: Zgodba o miših, mački			
in zvoncu	87		
Vera Poljšak: Skrita podoba, Rebus . .	88	ILUSTRACIJE za četrto številko Galeba so	
Miroslav Košuta: Nagajiva pesmica . .	89	naredili: Marjanca Jemec-Božič (str. 102);	
Vera Poljšak: Smrečice	89	Marjeta Cvetko (str. 103); Eva Fornazarič	
Miroslava Leban: Suomi	90	(str. 91, 98); Walter Grudina (str. 91); Die-	
Helena Bizjak: Uganke	91	go Količ (str. 82, 85, 94); Božo Kos (str.	
Podobe iz preteklosti: Sandi Sitar: Ru-		95, 101); Jasna Merkù (str. 106); Borut Pe-	
sjan je bil prvi (2)	92	čcar (str. 83, 99); Jelka Reichman (str. 87,	
Zapojmo veselo: Radivoj Rehar - Karol		108); Bine Rogelj (str. 102); Magda Tavčar	
Pahor: Marjetica	94	(str. 86, 88, 89, 3 str. plat.); Andrej Vodo-	
Danilo Gorinšek: Ovčice	94	pivec (str. 82, 84).	
Franček Rudolf: Molk hudobnega vrab-	95		
ca Živžava			
Slike iz narave: Marinka Pertot: Bela			
omela			
Vojan T. Arhar: Joj!	97	PRILOGA	
Danilo Gorinšek: Vrtljak	98	Pračlovek v kraških jamah — besedilo: Ev-	
Vojan T. Arhar: Oslovski most	99	gen Dobrila, risbe: Erika Košuta, slike:	
Miroslav Košuta: Osliček	100	Lojze Abram.	
Neža Maurer: Bodl pridna!	102		
Bralna značka: Draga Lupinc: Banje za		NASLOVNA STRAN	
značko	103	Kristjan Benedetti, 5. r. OŠ »France Bevk« -	
		OPĆINE.	

POMEMBNO PRIZNANJE GALEBU

Mladinska revija GALEB je ob svojem tridesetem jubileju bila deležna še enega pomembnega priznanja.
 Slovenska kulturno-gospodarska zveza je GALEBU podelila

PLAKETO BOJA IN DELA

za dragoceno poslanstvo med slovensko šolsko mladino.

Plaketa Slovenske kulturno-gospodarske zveze je zasluženo priznanje reviji GALEB za dolgoletno neumorno širjenje slovenske besede, kulturnega bogastva in naravnega osveščanja med slovenskimi šoloobveznimi otroki. Je hkrati pohvala uredništvu, vzgojiteljem in sodelavcem za dosedanje požrtvovalno delo in prizadevanje ter spodbuda k nadaljnemu izpolnjevanju vzgojnih smotrov, ki so pred tridesetimi leti narekovali ustanovitev revije GALEB za slovenske šolarje.

Sveta noč

Kaj blešči se po dobravah
kakor v mesečini morje,
kaj na hribih le iskrí se,
da srebrno je obzorje?

So sijoče to snežinke
— v bisere jih mesec čara —
ali Bog zvezdá nasul je
ko ni sončnega več žara?

Niso zvezde ne snežinke —
nam naznanja, da rodilo
žar le iz dežele svete
se nocoj je božje dete ...

Smiljan Samec

Ilustr.: Andrej Vodopivec

NA SANKANJU

Snegec pada, snegec pada
na vsa pota in ravnice:
zasnežena je livada,
mraz pa brije, reže v lice.

Mižek je privlekel sanke,
z njimi spustil se po bregu,
in snežinke neugnanke
ga love na divjem begu.

Ves je bel naš Mižek mali,
samo lica so mu rdeča,
pa še mi smo uživali,
dokler ni prišla nesreča.

Bum! je namreč nekaj reklo,
kot da meh nekje bi počil:
malo krvce je priteklo
— Mižek solz pa ni potočil!

SNEŽINKE IN DEDEK MRAZ

Snežinke so tiho padale.

»Kaj mi bo prinesel dedek Mraz?«
je vprašal Boris, deček s svetlimi,
ščetinastimi lasmi.

»In kaj meni?« je vprašala Marjetka,
deklina z dvema temnima, bleščečima kitama.

»In kaj bo prinesel meni?« je rekел Miki, dolg, potegnjen deček.

Mirko, najmanjši, Fižolek, pa ni rekel nič.

Snežinke so mehko padale.

»Dedek Mraz bo lahko prišel —
dosti snega je že!« je rekел zdaj Mirko, Fižolek.

»Na saneh se bo pripeljal!« je rekел Boris.

»Že prihaja!« je rekел Mirko. »Zaprimo oči!«

Onstran šip je poplesaval morje snežink.

»In kraguljčke tudi slišim!«

Marjetka je prva zaprla oči. Za njo drugi. Zakrili so si jih z dlanmi.

Zagledali so dedka Mraza. Vozil se je na saneh. Ne dedka Mraza in ne sani niso videli razločno, slišali pa so pozvanjanje kraguljčkov. Pozvanjali so na dedkovih saneh. Odmaknili so dlani.

Marjetka je vzkliknila:

»Štirje pari jelenov vozijo dedka Mraza!«

»Zaprimo oči!« je rekel Mirko.
Zakrili so oči z dlanmi.

Zagledali so spet dedka — videli so ga že bolj razločno — zagledali so sani, ki se je na njih dedek vozil — že bolj razločno — in štiri pare jelenov, ki so bili vpreženi v dedkove sani. In tudi kraguljčke so slišali, na drobno in zvonko so pozvanjali: cin cin cin cin.

Odmaknili so dlani in se spogledali.

Mirko, Fižolek, je vzkliknil:

»Na tej strani dedkovih sani tečeata dva zajca. Zaprite oči — hitro!«

Zaprli so oči — zakrili so jih z dlanmi.

KOLEDAR

ZDAJ SEM DEBEL,
KO SEM ŠE CEL.
NOVO LETO SMO ZAČELI,
VSI STE ME VESELI!

MESEC VSAK IN TEDEN
VEM, KAKOR NOBEDEN.
VSAK TI DAN POVEM,
NIČ POZABITI NE SMEM.

KDAJ POLETJE BO,
KDAJ BO ŠČIP IN MLAJ,
KDAJ ZA GORO SONCE ŠLO,
KDAJ BO PRIŠEL MAJ.

TO IN MNOGOKAJ VAM NAPOVEM,
VSE NATANČNO DAN ZA DNEM.

Dedka Mraza so videli zdaj že čisto razločno — nasmihal se jim je in jim z desnico mahal v pozdrav. Sani, ki so dedka vozile, so videli že čisto razločno. Štiri pare jelenov, ki so vozili sani, in dedka so videli tudi že čisto razločno. In tudi dva zajca, ki sta tekla na tej strani dedkovih sani, so videli.

»Joj, proti našemu dvorišču sta zavila!« je rekel Miki. Snežinke so tiho padale izpod nizkega neba.

Nebo se je nižalo in nižalo — stolilo je že do okna.

Samo še malo in ne snežink in ne neba ni nobeden več videl; znočilo se je.

Novoletne želje

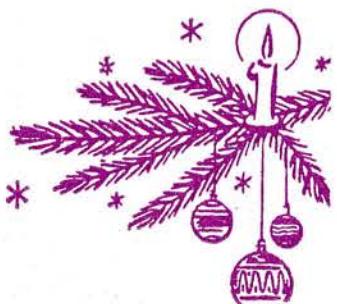
Vsem po vrsti dobro srečo,
dobro srečo, dober prid,
sreče žlico kar največjo,
zraven velik apetit,
da vam štruklji šli bi v slast,
da bi zrasli vsaj za glavo,
ej, za glavo bistro pravo,
tetam, mamicam na čast —
to veljá,
to naj novo leto da!

Vsem po vrsti, kar kdo hoče:
čokolade, cukra, fig,
Petru orglice pojocene,
Majdi ducat lepih knjig,
Pavlu iskrega konjiča,
Zdenki punčko in nov voz,
Darku pa le dva rožiča,
ker po snegu hodi bos —
to veljá,
to naj novo leto da!

Vsem po vrsti, kar kdo hoče.
Kdor se pa učiti noče,
temu pustih starih knjig,
brez platnic, brez vsakih slik,
kdor pa venomer razgraja
in se dere in kriči,
in kdor mamici nagaja,
ta pa figo naj dobi!
To veljá,
to naj novo leto da!

VSEM ŠOLARJEM, UČITELJSTVU,
STARŠEM IN SODELAVCEM
VESEL BOŽIČ IN SREČNO
LETO 1985

želi GALEB

NA SEJMU

NA SEJMU JE BILO MNOGO
PRODAJALI SO
IN DRUGO.

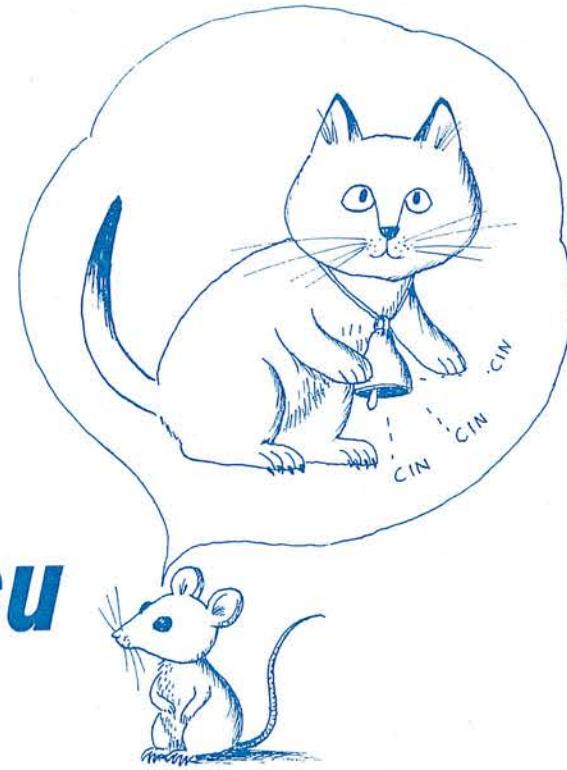
TUDI SI JE OGLEDAL
SEJEM.
MU JE KUPILA KAR 2
JE DAROVAL
, KER JE
SVOJEGA
IZGUBILA.

Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Tavčar

Lev Nikolajevič Tolstoj

Ilustr.: Jelka Reichman

Zgodba o miših, mački in zvoncu

MIŠIM JE SLABA PREDLA. NI MINIL DAN, DA NE BI POJEDA MAČKA ENE ALI DVEH IZMED NJIH. ZATO SO SE MIŠI ZBRALE IN SE POSVETOVALE, A NIČ PAMETNEGA SI NISO MOGLE IZMISLITI.

PA JE REKLA NEKA MIŠKA:

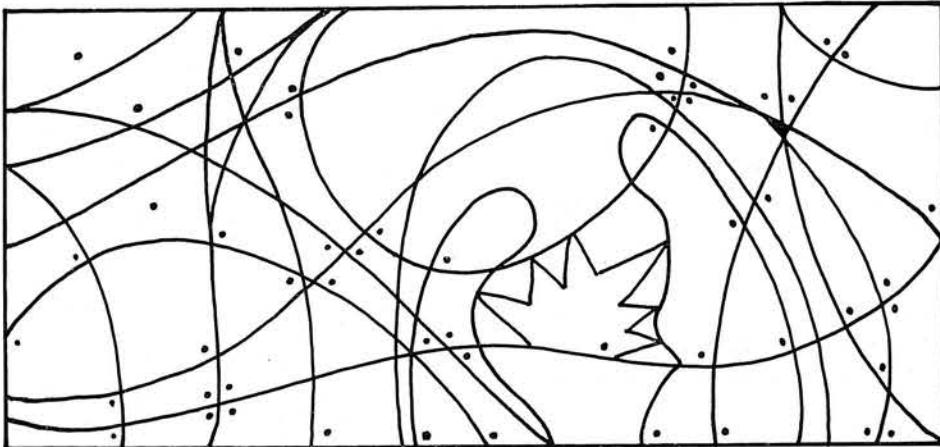
»JAZ VAM BOM POVEDALA, KAKO SE LAHKO REŠIMO MAČKE. SAMO ZATO POGINJAMO, KER NE VEMO, KDAJ SE NAM BLIŽA. MAČKI MORAMO OBESITI ZA VRAT ZVONEC. KO SE NAM BO BLIŽALA, JO BOMO SLIŠALE IN JI UŠLE.«

»TO JE IMENITNA ZAMISEL,« JE REKLA STARA MIŠ, »A ZAHVALILE SE TI BOMO ZANJO ŠELE TAKRAT, KO BOŠ SAMA OBESILA MAČKI ZVONEC ZA VRAT.«

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

SKRITA PODOBA

Počrni polja označena s pikami. Prikazala se bo skrita podoba.

REBUS

Miroslav Košuta

Ilustr.: Magda Tavčar

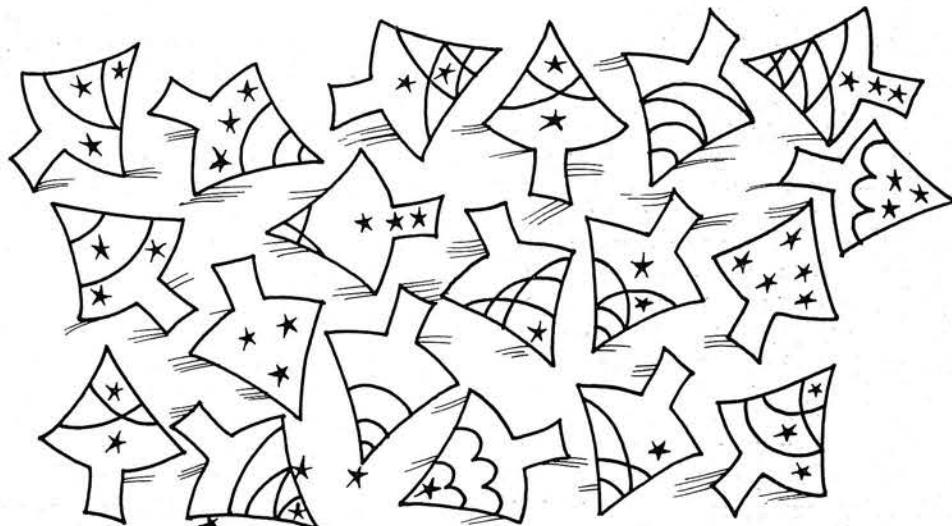
Nagajiva pesmica

KADAR PESMICA NAGAJA,
OPČINE SO BREZ TRAMVAJĀ.
MRKO GLEDAJO JO BANI,
CELE DNEVE NEPRESPAJI.
MIMO TREBČ GRE IZ NAVADE
KAR NARAVNOST DO GROPADE,
KER JO ČAKA BAZOVICA,
V BREGU SPEČA LEPOTICA —
IN ZATO SE JE NE TIČE,
KAR POREČEJO PADRIČE.

Smrečice

Vera Polišáková - Ilustrace: Magda Tavčar

Samo dve smrečici sta enaki. Kateri dve?

SUOMI

Dandanašnji se imenuje Suomi dežela tisočerih jezer, lepa, zasnežena Finska. Toda kako je ta dežela nastala? A, ne veste. No, najprej vam povem, da je bila Suomi zelo zelo lepa deklica. Njene oči so bile modre, kot je danes modra globina finskih jezer in njeni sinji lasje so bili spleteni v dolgi, dolgi kiti; spominjali so po barvi na jasno nebo. Suomi je bila hči boga gozda Tapia in pa njegove žene, boginje polj Vajnole. Ponosna sta bila oče in mati na tako lepo hčer, in da bi njena lepota ostala nedotaknjena, sta dovolila, da je posedala v brezdelju in igrala na kantele, neke vrste citre, ki jih je sam bog živali Otso zanjo izdelal iz veje večne smreke Pohjole. Tako je rasla Suomi, vsa lepa in prevzetna. Vtepla si je v glavo, da je najlepše bitje vsega stvarstva, toda imela je tekmeca. Za vsako silo ga je hotela prekosititi in tuhtala je in tuhtala, kako bi to izvedla. Njena mati Vajnola jo je svarila: »Ljuba Suomi, le kaj hočeš, najlepša si med dekleti na zemlji, ti pa hočeš biti najlepša tudi med bogovi, hočeš zasenčiti še boginjo Sonce, ki je boginja vseh boginj in vir življenja. Nikar ne hoti vsega, da ne boš ostala brez vsega.« — »Toda mati,« je odgovarjala na materine svaritve prevzetna Suomi, »poglej me, moji lasje so jasno nebo spleteno v kite, moje oči so modre kot naša jezera, moja polt je bela kot zimski sneg, moja hoja je končna kot večna smreka Pohjola.

Boginja Sonce se pa skriva, nihče je še ni videl. Pravijo, da je najlepša med najlepšimi, da je nebesno čudo, a meni se le močno zdi, da noče med ljudi, ker je grda, tako grda, da bi vsi zbežali, ko bi jo zagledali. — Ob teh besedah je tudi njen oče, bog gozda, mogočni Tapio, zmajal z glavo rekoč: »V pogubo hitiš, hči predraga, v pogubo.« A Suomi ni poslušala nikogar. Njena ošabnost je bila tako silna, da ji ni dala več miru.

Nekega dne je rekla boginji Sonce, ko je ravnokar послala na zemljo svoje prve žarke, tele besede: »Kod se skrivaš boginja Sonce, pokaži se, da bodo lahko bogovi med nama izbrali najlepšo in jo na veke oklicali za boginjo lepote!« Suomi je prisluhnila in glej, zaslislala je glas v odgovor: »Suomi, nikar me ne izzivaj. Jaz sem boginja življenja, le čemu mi bo lepota, toda vedi, da je moja lepota tako popolna, da me nihče ne more gledati, ne da bi se pri tem ne stopil v sneg, zato me nikar ne izzivaj, še žal ti bo.« A Suomi se ni dala ugnati. Toliko je silila, da se ji boginja prikaže, da se je ta že vsega naveličala. »Dobro,« ji je dejala nekega dne, ko jo je minilo potrpljenje, »pridi jutri, ko so moji žarki najviše na nebu, na visoki hrib Manalo in tam se ti bom pokazala.« Končno, je pomislila Suomi, te bom videla, ni mogoče, da bi bila lepša od mene, ne, ni mogoče. In odpravila se je Suomi naslednje-

ga dne ob zori na pot, kajti dolga je bila pot do najvišjega hriba Manala. Oče in mati sta jo svarila, a nič ni zaledlo, šla je.

Točno opoldne, ko so bili žarki boginje Sonce najviše na nebu, je ošabna Suomi prispela na vrh Manala. »Pokaži se, je zaklicala boginji, pokaži to svojo bajno lepoto, če jo premoreš...« Kot okamenela je utihnila Suomi, kajti kar je zagledala, je presegalo vsa njena pričakovanja. Pred njo se je razodela boginja v vsej svoji luči, njeni lasje so bili čisto zlato in sijali so, da bolj bi ne mogli. Njene oči so blestele kot smaragdi in usteca so bila rdeča kot žlahtni rubin, na glavi je nosila najbolj blestečo krono na svetu, obleka ji je bila stkana iz tankh nitk zarje in obrobljena z barvami zatona. »Res, ti si najlepša med boginjam,« je priznala Suomi in v tistem trenutku je začutila, kako se spreminja v sneg, kako ji lasje frfotajo v vetrinu in kako se ji solzijo oči. Toda bilo je prepozno. Boginja Sonce pa je rekla: »Res škoda bi bilo, da bi tvoja lepota izginila.« In tako se je zgodilo. Tam, kjer se je raztopilo njeno telo in izsolzile njene oči, je nastala

prelepa zasnežena dežela s tisočerimi jezeri, njenimi solzami, in nebo nad to deželo je izredno sinje, to so njeni lasje, in da bi njen spomin ne zamrl, se ta dežela imenuje v jeziku tamkajšnjih prebivalcev Suomi.

To se je zgodilo v davnih, predavničasih, a usoda o nesrečni boginji s pomočjo pravljic živi še dandanašnji: v spomin nanjo in v opomin človeški ošabnosti.

Helena Bizjak

V BAKRENI STRUGI
SE PRETAKA KOT REKA
V SLUŽBI ČLOVEKA.

Ilustr.: Walter Grudina

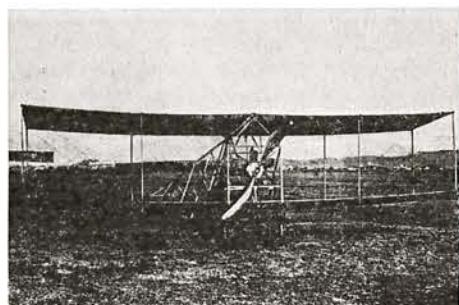
Sandi Sitar

75 let začetkov slovenskega motornega letalstva

RUSJAN JE BIL PRVI (2)

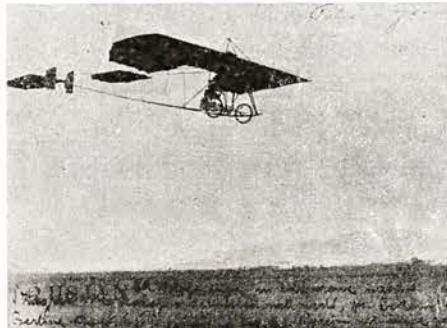
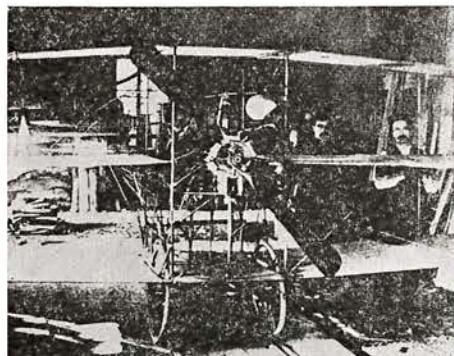
Kar pri bratih Rusjan preseneča tudi v svetovnih primerjovah, je njuna izredna ustvarjalnost: od oktobra 1909 do avgusta 1910, v manj kot letu dni, sta izdelala po lastni zamisli kar šest ali sedem motornih letal. Edvard je z vsakim letel, nato pa sta se lotevala vedno novih, popolnejših letal, da bi naposled izdelala tako popolno letalo, da bi ga lahko začela izdelovati serijsko. Pri tem jima je največ težav povzročal šibki in izrabljeni Anzanijev motor, ki sta ga vgrajevala v vsa letala in ki je vse bolj izničeval njun siceršnji graditeljski napredek.

6. EDA II je bila posebnost med Rusjanovimi letali. Imela je tri krila, rep in trup pred krili in pilotom, povsem zadaj pa je bil nameščen motor, tako da je zračni vijak letalo potiskal in ne vlekel, kot je to običajno. Pri načrtovanju tega letala je z bratom sodeloval Julij Nardin, profesor matematike in fizike v Idriji. Edvard je napovedoval polete 100 metrov visoko, toda že na poskusnem poletu se je Eda II zrušila z višine štirih metrov. Letalo se je polomilo, pilot pa se ni resneje poškodoval.

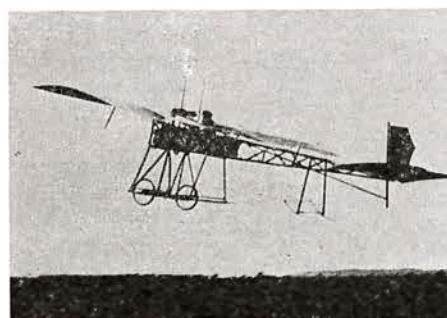
7. EDA III je bila podobna prvemu uspešno letečemu letalu bratov Rusjan, le da sta vgradila vanjo tudi vse dотej pridobljene izkušnje. Tudi po letalnih sposobnostih je bila podobna Ede I, se pa je zrušila ob udarju stranskega vetra. Eda IV je bila ali nova izpeljanka iz Ede I in III ali pa nova konstrukcija, ki pa je brata nemara niti dokončala nista, ampak sta prej prešla h gradnji in letenju z Edo V, ki jima je nedvomno obetaла več.

8. EDA V je bilo prvo uspešno leteče enokrilno letalo bratov Rusjan. Bilo je majhno in enostavno, vendar je že pri po-

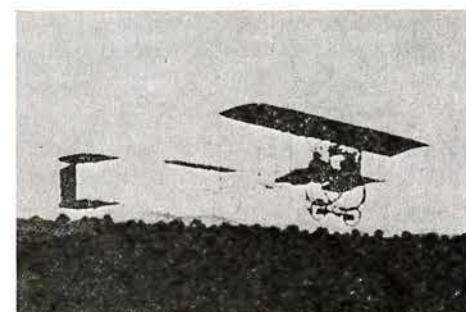
skusnih poletih omogočalo polete 10 metrov visoko ter v zavojih. Opogumljena z začetnimi uspehi s tem letalom sta brata napovedala javno letenje na travniku med Gorico in Mirnom. Med pripravami na ta nastop je Edvard nekoliko nespretno pristal, letalo se je prevrnilo na nos in leseni zračni vijak se je zlomil. V preostalih dveh dneh sta brata izdelala nov vijak, ki pa se ni obnesel, zato Edvard na mitingu tudi ni mogel prikazati pravega letenja. Množica 10.000 ljudi se je razočarana razšla, brata pa sta se lotila izdelave novega letala, ki naj bi bilo boljše od prejšnjih petih.

9. EDA VI je bila zgrajena po slavnem Bleriotovem letalu, ki je prvo preletelo morje med Francijo in Anglijo. Ker pa brata nista razpolagala z zadostnimi sredstvi, sta svoje letalo močno poenostavila, kar je poslabšalo tudi njegove letalne lastnosti.

Vendar je Edvardu uspelo poleteti z njim 40 metrov visoko in orisati krog nad goriškim letališčem. To je brata znova spodbudilo, da sta pristala na javen nastop, na katerega so povabili tudi celovška letalca Heima in Zablatnika. Tadva sta letela na tovarniško Izdelanju letalih in sta na nastopu ter še v naslednjih tednih pokazala znatno več od goriškega pionirja. Naposled je pri Edi VI prišlo do okvare podvozja in Edvard je nadaljne poskuse z njim opustil.

10. EDA VII je bilo zadnje goriško letalo bratov Rusjan, ki sta s sedmimi letali izčrpala vse svoje finančne možnosti. Njuno sedmo letalo je sicer letelo, vendar pa ni bilo dovolj uspešno, da bi ga bilo mogoče izdelovati za prodajo. Brata sta bila poleti leta 1910 na tem, da opustita nadaljnjo gradnjo letal in se povrneta k sodarski obrti svojega očeta. Tedaj pa je prišlo do nepri-

čakovane razrešitve. Edvardove kolesarske zveze so povezale brata z zagrebškim fotografom in športnikom Mihajlom Merčepom, ki je — tako kot Rusjana — gojil želje po serijski izdelavi letala za prodajo. Tako sta goriška pionirja prenesla svojo dejavnost v Zagreb. Od sedmih letal, ki sta jih zgradila v Gorici, sta bili tedaj sposobni letenja le še dve, Eda V in Eda VII. Prvega je vzel Edvard s seboj v Zagreb, drugo, na katerem je bil montiran oslabeli Anzanijev motor, pa je ostalo pripravljeno za letenje v Gorici. Brata sta nameravala z delom pri zagrebškem podjetniku zaslužiti toliko denarja, da bi kasneje lahko nadaljevala z delom v domačem kraju. Skorajšnja Edvardova nesreča pa jima je preprečila izpolnitve teh načrtov.

Besedilo: Radivoj Rehar
Glasba: Karol Pahor

Marjetica

Karol Pahor

Oj, Marje-ta, kje je te-ta? Kaj privleče, ko priteče?
Dva ce-ki-na,
pe-te-li-na, žogo rdečo, jabolk vrečo,
dva konjička,
pol prašička, mačko tačko, be-lo račko,
zlato ribo, meni ši-bo.

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Diego Kolarič

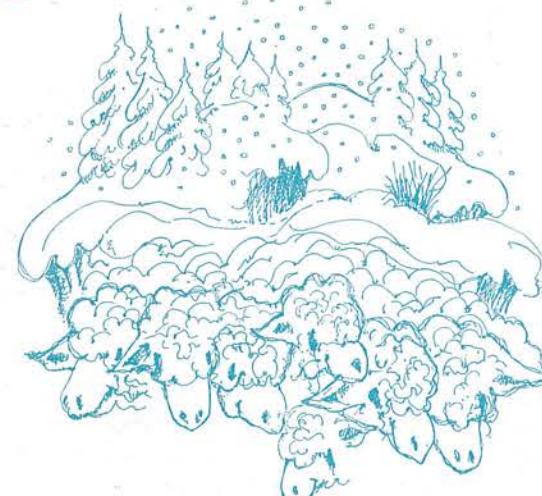
Ovčice

Brr! je hud ta zimski čas,
brije burja, grize mraz,
kamor zrè oko vsak dan
bela breg sta in ravan ...

To gotovo ovce so,
ki na kup se stiskajo,
in tako se grejejo!,
da od mraza ne pomró

So tako zgnetene v kup —
nič ne vidiš, kje je trup,
kje ušeščki so, glavé,
kje so smrčki in nogé ...

Vendar kup ovčic to ni,
kar pred nami se blešči,
to samo je — beli sneg,
ki pokril je dol in breg!

Franček Rudolf

Ilustr. Božo Kos

Molk hudobnega vrabca Živžava

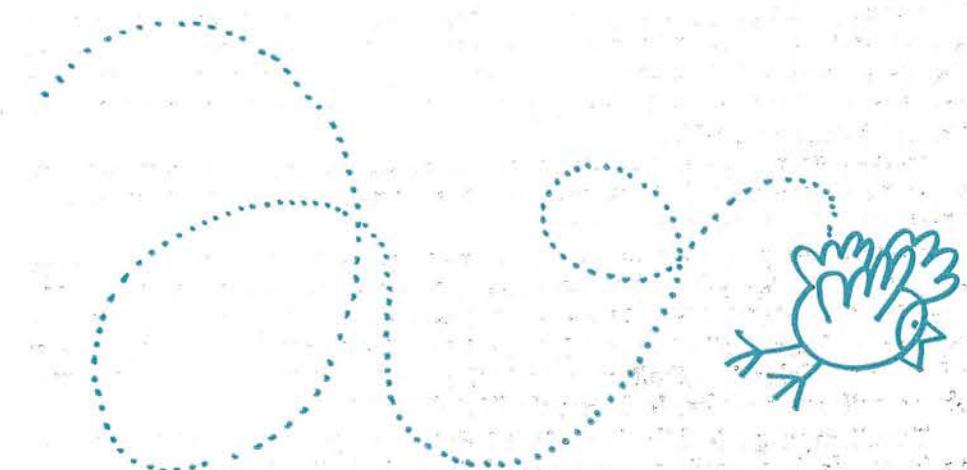
Vrabec Živžav je bil tako hudoben, da sploh ni hotel čivkati.

Neštetokrat je ponavljal začudenim sovrabcem: »Če bom čivkal, bom s svojim čivkanjem razveseljeval mimoidoče in sploh vso naravo, ker, kot vešte, vrabčki smo ptice pevke.«

Kosi in grlice so se pri teh besedah praskale s krili po peresih na glavah, ker pošteno so se zamislile.

Vrabec Živžav je tudi letal tako nemarno, da je kvaril estetski videz mesta. Zanašalo ga je zdaj navzgor, zdaj navzdol, mnogokrat je frčal postrani, kakor list padajoč z drevesa, pa to je vse še šlo, še največkrat se je prikotalil od nekod preko dreves kot zmečkana kepa papirja, ki jo poganja nadušljiv sušilec las.

Dokler je vrabec Živžav preživiljal mladost med garažami in splošnim gradbenim podjetjem, je bilo vse še prav, ko pa se je prikotalil v park, med upokojence, mamice z dojenčki in ljube malčke s lopaticami za peko tortic, je nastalo vseobče zgražanje.

»Že vrabci ne letijo kot včasih, jejeje!« so slišal bojda nekateri tožiti sključenega možička na klopi ob ribniku.

»Kje so njegovi starši? Kaj mu ne morejo čivkniti poštene besede?« je javnila dobrodrušna debeluška, ki je tresla golobom drobtine, vrabček Živžav pa ji je šinil mimo desnega ušesa, ki na nesrečo ni bilo naglušno. Če bi ji šinil mimo desnega, ga sploh ne bi zaznala, tako pa je nenadoma pomislila: »Kakšen padajoč helikopter, ves razmršen od višinskega sonca!«

Igrati se hoče! Dajmo ga ulovit! so sklenili trije preveč optimistični dečki. Zagazili so v gosto zeleno travo in tekali sem ter tja med drevesi na poti za kotalečim se vrabcem, ki je bil tako hudoben, da ni čivknil, niti kadar se je zaletel v kakšno bukev ali zapletel v kakšno vrbo.

Najhuje so se razburile ptice. Grlice so — gru gru gru — pri priči začele kovati nevarne načrte proti vrabčku Živžavu: »Nihče več nam ne bo trosil drobtin! Vsakdo bo pomislil: gotovo s tem podpiram tudi nemarnega vrabca!«

Debeli kosi skakljajoči med grmičevjem polnim čudnih robidnic in pisanih mačk, so žvižgali od besa: Kar sami, kar čisto sami naj opremljamo mestni park s čudovito zvočno kuliso! Ljudje se zbirajo tu zaradi naših ubranih glasov, vrabec, nesramni vrabec pa vse to sabotira!

Ribam v ribniku je bilo čisto vseeno.

Tudi ljubi malčki z lopatkami za peko potic, se niso dali motiti. Skupaj z vrabčkom Živžavom so se valjali po blatnem pesku, potem pa je vrabček Živžav stresel s sebe blato (ki je ah! tako dobro za rast in nego vrabčjega perja!) po ljube malčke pa so pritekle ljube mamice, se spotikale čez kupe potic in tort, pa čez lopatke, to prekvalitetno kuharsko orodje, pa pri vsem tem ovirale ljube malčke, da se niso mogli čisto in povsem otresti vlažnega peska, ki tako koristi rasti vrabčjih perutnic.

Vrabec med gradovi iz peska?

Varbec naravnost v kolačku naše Metke?

Vrabec komaj petnajst centimetrov proč od rumenega vedrca?

Kakšen vrabec — gotovo ima steklino, mumps in konjunktivitis! so se razburjale mamice. Šččč! so napodile vrabca, tako glasno so ga podile, da so izza robidnic zbežale vse pisane muce, misleč, da so jih spet pravočasno odkrili pri vsakodnevnom čakanju na menu iz žvižgajočih kosov. Mjauuu! Mjau! so stekle.

Vrabec Živžav pa je kar mižal, ko se je preobračal v zračnih tokovih skoraj že v višini telefonskih žic, pesek je frčal z njegovih zlatih peres, obžarjenih od zahajajočega sonca.

Vrabček Živžav, prelepi vrabec s čudovito zelenih poljan mestnega parka, je svobodno zakrožil k vrhovom cele tri metre visoke leske, nekje v ozadju je razločil Alpe, ki so se kakor ogromen kup črvov risale na meglemem obzorju. Ni si mogel kaj, vzel je zalet in kliub temu, da v svoji hudobnosti nikdar in nikoli ni privoščil ne mimoidočim ne mimoletečim nobene prijazne psovke, je le zapel: Čiv! Čiv! Čiv!

Zaradi tega ga je bilo kasneje tri dni sram in si je pulil lastni rep, ves jezen, da je mogoče vseeno postal že malo bolj prijazen vrabec.

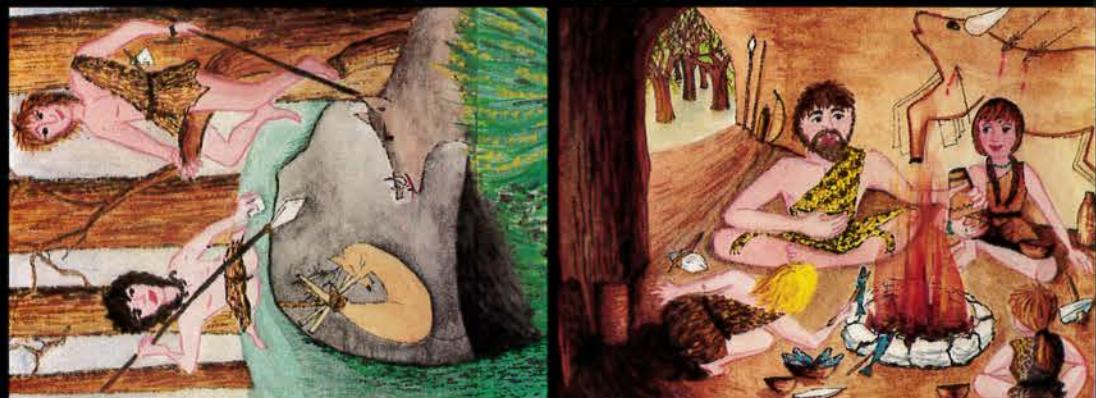
1. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — V davnji preteklosti je žival pračlovek v gozdu. Preživil je s plodovi, koreninami in drobnimi živalmi. Bil je še čas, ko ni znal uporabljati ognja. Lesena palica je bila verjetno njegovo prvo orodje. Z njo je klatil plodove z dreves in podil zveri. Ni znano, kdaj, najbrž v trenutku stiske, se mu je porodila zamisel, da si izoblikuje trdnejše orodje iz kamna. Odslej se ni več branil pred zvermi samo z gorjačo, temveč tudi z bodalom, ostjo in sekiro iz krema. Danes sklepamo, da predstavlja ta izum začetek zavestne človeške dejavnosti in napredka. Na sliki: zemljovid Tržaškega ozemlja, na katerem so označene pomembnejše jame.

3. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Z opazovanjem naravnih požarov, ki so jih v gozdu povzročale strele, je nekoga dne obvladal ogenj. Postopoma je tudi spoznal njegovo korist in uporabo. Odslej si je raje iskal zatočišče v jamah, kajti le v teh je najlaže zavaroval ogenj pred dežjem in sebe pred napadi zveri. Na sliki: družina pri ognju v jami.

2. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — S kamnitim orodjem se ni več samo branil, ampak je začel loviti srne, jelene, merjasce in drugo divjad. Tako je postal lovec. Na sliki: lovci gonijo merjasca v jamo z namenom, da ga zapoljejo in pojedo njegovo meso.

5. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Paleolitik je trajal tja do 10 tisoč let pred našim štetjem. Sledil mu je neolitik, ki se je zaključil z izumom kovinskega orodja. To se je zgodilo približno 3 tisoč let pred našim štetjem. V neolitiku je kamnito in loščeno orodje izpolnjeno, glajeno in brušeno. Na sliki: štrgal, rezilo in konice iz Ciganske jame pri Briščkih.

4. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Temu obdobju pravimo kamena doba. Trajala je morda milijon let. Delimo jo v dve razdobji: paleolitik in neolitik. V paleolitiku je pračlovek izdeloval še grobo, okorno kamnito in koščeno orodje. Na sliki: okorna rezila in konice, ki so jih našli v jarku pri Vižovljah. Jarek je morebiti preostanek nekdanje struge Timave,

7. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Najpogosteje najdejo raziskovalci primerke orodja in ostanke posod v jamskih usedlinah. Tem raziskovalcem pravimo arheologi. Na našem Krasu je mnogo jam. Le nekatere od teh so dostopne in sicer take, ki imajo ravna ali položna tla. Na sliki: pogled dostopne jame Pečine na Leskovcu pri Samotorci.

9. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Z obvladanjem ognja se je naučil peči meso. Kuhanja se je lotil šele potem, ko je začel izdelovati glinasto posodo. Na sliki: črepinje glinaste posode in obdelani rogovi iz Čotarjeve pečine nedaleč od Zgonika.

11. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Z izpopolnjenim orožjem in še zlasti z izumom loka je uspešneje lovil večje živali, ki so takrat živele pri nas: mamute, nosoroge, konje, jelene, medvede in druge zveri. Tudi robove, čekane, okle in kosti ubitih živali je izkoriščal za izdelavo oordja. Na sliki: razna koščena šila, motika iz roga in kamnitno dleto iz jame Gmajnice.

13. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Kar so našli, so predvsem ostanki glinaste posode in zglašenega orodja iz neolitika. Zato arheologi sklepajo, da se je začel pračlovek pogosteje zatekat v kraške jame šele v mlajši kamni dobi. Na sliki: pogled na Čotarjevo pečino pri Zgoniku.

6. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — V tem času se je naučil izdelovati raznovrstno glinasto posodo. V njej je hranič vodo in plodove. Na sliki: črepinje posode iz neolitika, ki so jih našli v Mitrejski jami ob vznožju Grmade pri Štivantu.

8. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Največ je takih jam, ki se strmo ugrezajo v globino. Takim jamam pravimo brezna. Za arheologe so zanimive predvsem dostopne jame, ker le v teh si jelahko jamski človek iskal zavjet. Na sliki: pogled iz Noetovega brezna pri Nabrežini.

10. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Za boj in lov je uporabljal sekire, nože, bodala, konice, kopja, osti; kože je odiral, stroji in šival s šili, rezili, strgali, iglam; hlode je obdeloval z dleti, sekirami, svedri in jih zabijal v zemljo s kladivi. Na sliki: zbirka orodja iz neolitika, našli so jo v jami Gmajnici pri Briščikih.

12. PRAČLOVEK V KRAŠKIH JAMAH — Arheologi so našli v usedlinah kraških jam precej živalskih kosti, orodja in glinaste posode. Ugotovili so, da ni v naših jamah skoroda primerkov grôbega orodja iz paleolitika. Na sliki: pogled iz Mitrejske jame.

Marinka Pertot

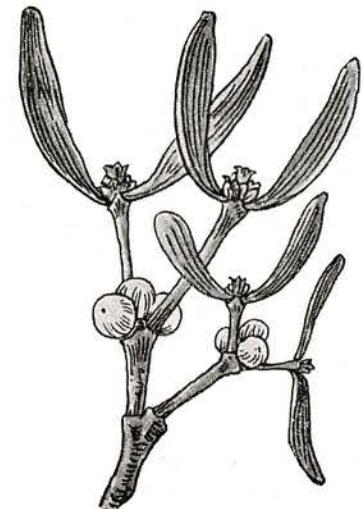

OB BOŽIČNIH IN NOVOLETNIH PRAZNIKIH

BELA OMELA

Ob božičnih in novoletnih praznikih kramo naše domove z božičnim drevescem in jaslicami pa tudi s šopki svežega in suhega cvetja. Med okrasnim cvetjem nikakor ne sme manjkati zelena ali zlato pobravana vejica bele omele.

Se je še spominjate? To je majhen, razvezan grmiček okroglaste oblike. Vilasto steblo in vejice pokriva rumenozeleno lubje. Enake barve so tudi njeni usnjati, zimzeleni listi. Posebnost našega grmička pa je v tem, da ne poganja iz zemlje, kot večina višje razvitih rastlin naših krajev, temveč raste kar na deblih in vejah dreves. Bela omela namreč nima pravih korenin, s katerimi bi iz zemlje srkala vodo in prepotrebne anorganske snovi. Zato se naseli na vejah raznovrstnih listavcev, predvsem na topolu, na javoru, brezi, na jablani in lipi. Z drobnimi sesalnimi koreninami se pritrdi na lubje, prodira v les gostitelja ter slednjemu odvzema vodo in mineralne snovi. S celorobimi zelenimi listi pa opravlja fotosintezo, zato pravimo, da je polparazit. Njene razvezjane, ptičjim gnezdom podobne grmiče takoj zapazimo v drevesnih krošnjah, predvsem pozimi, ko so drevesa gola. V listnih rogovilih bele omele vzcvetejo spomladni nežno rumeni, v socvetje združeni cvetovi. Z nenavadnim vonjem po pomarančah privablja muhe, ki poskrbijo za opravševanje cvetov. Zanimivo je, da so na nekaterih rastlinah samo ženski, na drugih pa samo moški cvetovi. To se pravi, da ločimo pri omeli ženske in moške rastline. Na ženskih rastlinah se po ocvetu razvije plod, ki je kot grah velika jagoda iz belega žilavega

mesa, pokrit z lepljivim sluzom. Slednji varuje jagodo, da se v poletnih mesecih ne bi izsušila. Pomanjkanje vlage bi prizadelo celotno rastlinsko vrsto, saj drobna semena vzkajijo že v jagodi. Omeline jagode pa so prava poslastica za ptice, ki meso pojedo, lepljivo, kaleče seme pa si ob kaki veji zdrgnejo s kljuna. Tako nehote razširajo rastlino daleč naokrog.

Bele omele pa nikakor ne smemo zamenjati z zelo podobno, listopadno hrastovo zajedalko, z navadnim ohmeljem. Rastlini sta na prvi pogled zelo podobni, zato prihaja večkrat do zamenjave med obema in do imenske zmede. Če pa si rastlini podrobnejše ogledamo, opazimo velike razlike med njima. Iz lepljivih jagod ohmelja in iz rastlinskega luba so nekoč kuhalni lepilo za

ptičje limanice. Zato je tudi rastlina v domačem izrazoslovju dobila ime ptičji lim.

Belo omelo prištevamo med zdravilne rastline. Vsebuje namreč snovi, ki ugodno vplivajo na obtočila. Antični narodi so naši skrivnostni rastlini pripisovali tudi čudežno

moč. Okrog nje so spletali pravljice in pripovedke. Veljala pa je za najvišje čarobno sredstvo, s katerim so ljudje obvladovali zle duhove. Kot tako je pozneje vstopil v božične in novoletne obličaje in postala nekaka voščilna rastlina.

Vojan Tihomir Arhar
Ilustr. Eva Fornazaric

JOJ!

MAČEK V SHRAMBI.
O!
MAČEK NA POLICI.
OJ!
TLA Z MLEKOM POLITA
IN SKLEDNA RAZBITA.
JOJ!

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Borut Pečar

VRTILJAK

NAOKROG GRE VRTILJAK,
VRTILJAK ČETVEROKRAK,
NANJ KONJIČKI SO PRIPETI,
ISKRO DIRJAO PO SVETI.

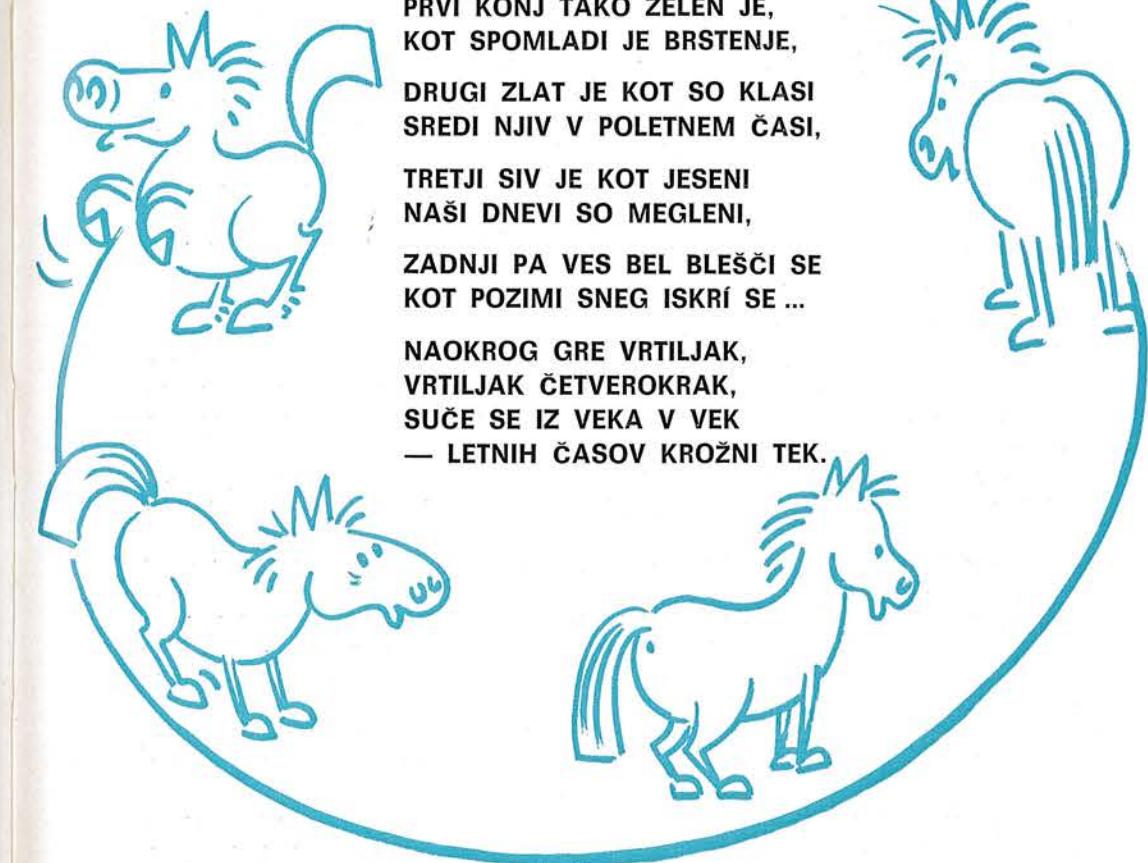
PRVI KONJ TAKO ZELEN JE,
KOT SPOMLADI JE BRSTENJE,

DRUGI ZLAT JE KOT SO KLASI
SREDI NJIV V POLETNEM ČASI,

TRETJI SIV JE KOT JESENI
NAŠI DNEVI SO MEGLENI,

ZADNJI PA VES BEL BLEŠČI SE
KOT POZIMI SNEG ISKRÍ SE ...

NAOKROG GRE VRTILJAK,
VRTILJAK ČETVEROKRAK,
SUČE SE IZ VEKA V VEK
— LETNIH ČASOV KROŽNI TEK.

OSLOVSKI MOST

NASTOPAJOČA: MLAJŠI (MANJŠI) OSEL IN STAREJŠI (VEČJI) OSEL.
PRIZORIŠČE: DREVORED.

Mlašji in starejši osel istočasno priskakljata na oder, prvi z leve, drugi z desne strani.

Mlašji osel (se rokuje s starejšim oslom): Zdravo, oslè! Kako se imas?

Starejši osel (vzkipi in ga odrine): Hej mali, počasi, počasi! Da veš: jaz nisem zate noben oslè, ampak pošten osel. Kar poglej me! Zajetnejši, težji in močnejši sem od tebe, pa tudi moji kosmati uhlji so precej daljši od tvojih.

Mlašji osel (zamahne): Prava reč, če te je več! Kljub temu stavim zvrhan voz najboljšega sena, da se ti niti ne sanja, kdo so osliči.

Starejši osel (poskoči): Osliči? O, že vem! Bržcas so to prav takšni osleti, kakršen si ti.

Mlašji osel (poskoči): Bedak! Si mar z lune padel? (Važno in dopedujoče): Dobro me poslušaj! Osliči so vrsta morskih rib, če hočeš kaj vedeti. To so ribe brez lusk in ljudje jih baje radi jedo, ker imajo belo in zelo okusno meso.

Starejši osel (zvito): Le počakaj, kalin! Posvetim ti, da se bo kar kadilo, he, he! Si pa mar ti že kdaj slišal za Oslo?

Mlašji osel (samozavestno): Seveda sem! Že takrat, ko sem bil še v plenicah. Fant, tam mora biti oslov kot lista in trave.

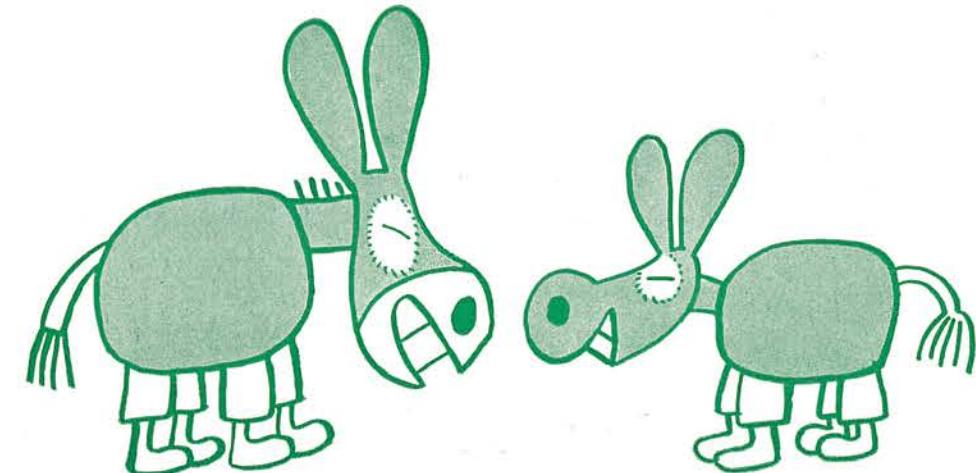
Starejši osel (se potrka po čelu): Butelj! Oslo je vendor (s poudarkom) veeeliko mesto nekje na severu, kjer oslov sploh ni. No, ne rečem, morda je le kje kakšen, recimo v živalskem vrtu. Sicer pa, čemu ti to sploh razlagam? Tebe itak ne bi vzeli noter, ker si še prezelen, da bi se lahko uspešno razkazoval radovednim ljudem. In tudi nisi tako lep, da bi te človek kar naprej gledal.

Mlašji osel (užaljeno): Eh, kako si važen! Sem pač stvari malce zamešal. Nihče ni padel učen z neba. Zato pa se tebi še sanja ne, kaj je to ôsla.

Starejši osel (se zamisli): Osla? Naj premislim! Aha, jo že imam! To je — tvoja sestra.

Mlašji osel (zacepeta): Ha, ha! Moja sestra! Spet si ustrelil debelega kozla. Zakaj nisi raje bleknil, da je to moja stara mama? Ti si pa res precej čez les. Ali se nisi nikoli pasel na cvetočem travniku? Osla je vendor zelo trd, podolgovat kamen, vidiš takšen (mu nazorno pokaže), s kakršnim kosec med košnjo večkrat nabrusi svojo skrhano koso, da bolje reže. Ko pa jo dobro nabrusi, jo spravi v oselnik. To ni nikakršen hlev za osle, ampak posodica za ôsla, ki jo kosec nosi na jermenu za pasom.

Starejši osel (prizanesljivo): No ja, reciva, da je tako! Naj bo enkrat po tvojem! Sicer mi pa, če si zares tako bister, kot se delaš, brž povej,

zakaj pravijo napadom nalezljivega, močnega in dušljivega kašlja pri otrocih oslovski kašelj?

Mlašji osel (omalovažujoče): Traparija! Oslovski ali mačji kašelj — ista figura! Mnogo bolj imenitno je, če znaš razložiti, kaj je to oslovski most. Sem te zdaj ujel, kaj?

Starejši osel (globoko tuhta): Oslovski most? Oslovski most? (Potem se domisli): Kajneda, to je poseben most samo za osle?

Mlašji osel (se začne tako smejeti, da se kar valja po tleh): Nehaj, prosim te, nehaj, sicer bom še počil od samega smeha! (Nato se spet pobere): Saj to je vendor sloviti izrek starogrškega modrijana (zloguje) Pi-ta-go-re, ki je prvi na svetu ugotovil, da je pri pravokotnem trikotniku vsota kvadratov nad krajšima stranicama enaka kvadatu nad najdaljšo stranico. Samo šolarjem, ki vsestransko obvladajo uporabo tega nadvse pomembnega izreka, dovolijo vstopiti v skrivnostni svet (zviša glas) visoke matematične znanosti. (Posmehljivo): Mojdunaj, imaš trdo butico, da še tega ne veš! Poslati bi te bilo treba v oslovsko klop, v tisto, ki je v razredu čisto zadaj, kamor so v nekdanjih šolah učitelji za kazen pošiljali sedet najslabše učence.

Starejši osel (razburjeno): Seveda, ti bi me sedaj — na moja stara leta — rad strpal v nekakšno osemletko, da bi se potem še bolj norčeval iz mene, če bi moji zvezki imeli zavihana oslovska ušeša. Toda, golobček iz te moke ne bo kruha! Osel gre samo enkrat na led. Pogovarjaja se raje o oslarijah; tam sva oba doma.

Mlašji osel (navdušeno): Bravo! Jaz sem koj za to, saj se vsi osli o tem najraje menimo. Glej (pokaže nase), jaz sem pravi osel, ti (pokaže na starejšega osla) pa še večji. Pobotajva se, bodiva spet prijatelja in si svečano priseziva, da bova vedno ostala poštena osla! Se strinjam?

Starejši osel (prikljika): Popolnom!

Mlašji osel (stopi k starejšemu oslu): Potem pa takoj priseziva! (Starejši in mlašji osel se obrneta porti dvorani, stopita par korakov naprej in enoglasno vzklikneta): Priseževa! (Nato pa še trikrat na ves glas zarigata): I-a! Iii-aaa!! Iiii-aaaaa!!!

Miroslav Košuta
Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

Osliček

**IMAMO OSLIČKA —
PRAVZAPRAV OSLA,
Z NJEGOVO TRMO
PA DOSTI POSLA.**

**POZNAMO NAVADE,
POZNAMO HIBE,
POZNAMO ZDRAVILO
IZ LESKOVE ŠIBE.**

**HI, OSLIČEK, HI —
GREŠ ALI NE GREŠ?
PA NI VEČ OSLIČEK:
SPET JE ALEŠ.**

Neža Maurer
Ilustr.: Bine Rogelj

Bodi pridna!

Ko mama v službo odhiti,
mi med vrati naroči:
— No, pa bodi pridna! —

Ko šolski zvonec zazvoni,
učiteljica zapreti:
— No, le bodi pridna! —

Ko luna v sobo prisvetli,
se nagajivo mi smeji:
— No, a zdaj boš pridna? —

Draga Lupinc

Branje za značko

Dragi otroci, prav gotovo že pridno berte knjige, za katere ste se v šoli domenili, da jih boste letos prebrali do konca šolskega leta. Mislim, da ga ni med vami, ki se ni še prijavil za tekmovanje za bralno značko. Po vaših učilnicah imate gotovo obešene sezname knjig, da laže izbirate. Tudi Dedek Mraz bo kmalu in ta rad obdari pridne otroke z lepimi slovenskimi knjigami. Seveda morate biti pridni in se izkazati v šoli, da bo zadovoljen. V zadnjih letih je izšlo veliko novih knjig za najmlajše, pa tudi za tiste iz višjih razredov. Gotovo tudi Miklavž in dedek Mraz prebirata Galab, zato mislim, da je prav, da imata tudi onadva seznam pri rokah in vesta, kaj vam lahko prineseta in katere knjige so najbolj primerne.

Za najmlajše iz prvega in drugega razreda:

- F. Bevk: Kurir Markec
- K. Brenkova: Deklica Delfina in lisica Zvitorepka
- N. Grafenauer: Pedenjped
- A. Ingolič: Ptiček brez kljunčka, Rokove zgodbice
- B. Jurca: Ko Nina spi, Miško poleno
- I. Košuta: Ptička smejalka
- L. Kovačič: Zgodba o levu in levčkih
- K. Kovič: Maček Muri
- L. Suhodolčan: Kuža Luža, Z vami se igra krojaček hlaček
- I. Zorman: Deklica iz Mihovega mlina
- Za večje iz 3., 4. in 5. razreda je tudi kar dovolj izbire:
- F. Bevk: Grivarjevi otroci
- F. Bevk: Izbrano delo - 3 knjige
- K. Brenkova: Partizanska bolničarka

V. Brest: Majhen človek na veliki poti
B. Golob: Skrinja iz babičine bale
N. Grafenauer: Sonce nad vodometi
B. Jurca: Vohljači in prepovedane skrivnosti

N. Kraigher: Aleš se potepa
M. Matè: Bosopeta druščina; Hopla, oprostite

B. Pečar: Čas brez pravljič
J. Snoj: Avtomotomravlje; Srečni ščurek
L. Suhodolčan: Mornar na kolesu
P. Zidar: Lev Pink
I. Zorman: Obveščevalec Lesnika
V. Zupan: Potovanje v tisočera mesta
V. Mal: Sreča na vrvici

Vidite, dragi bralni značkarji, da je knjig na izbiro, vi pa morate biti pridni v šoli in doma, da boste imeli veselje z lepim knjižnim darilom.

Torej srečno in pogumno tekmovanje za bralno značko tudi v tem šolskem letu.

Vojan Tihomir Arhar
Ilustr.: Marjeta Cvetko

**ROPOTALO,
KREKETALO,
ZEMLJO TLACI,
SKUPAJ VLAČI.**

Šolarji pišejo

KOSTANJI IN MATEMATIKA

Prejšnji teden nas je učiteljica presenetila. V šolo je prinesla kostanje.

Najprej je šla v pisarno po železno ploščo. Položila jo je na mizo, nanjo pa je postavila električni kuhalnik s transformatorjem.

Iz nailonske torbe je povlekla luknjčasto ponev, vanjo je nasula kostanje. Kostanji so že imeli zarezo. Na kuhalniku so se kostanji pekli, mi pa smo medtem računali.

Kako je lepo dišalo po učilnici!

Ker smo misilli na kostanje, smo hitreje računali. Ko so bili pečeni, jih je učiteljica stresla na brisačo na Irinino mizo. Ker so bili vroči, jih je olupila z rokavicami. Vsak je dobil po dva. Bili so res sladki!

Lepo bi bilo, če bi vedno pekli kostanje pri uri matematike.

Katja Vodopivec,
Marko Papucci,
Max Černigoi
3. r. OŠ »F. Saleški Finžgar«
BARKOVLJE

ZIDARJI PA NISMO!

Ko smo se učili o gradbenem materialu, smo prinesli v šolo gašeno apno, gramoz, cement, pesek, dva zidaka, zidarsko žlico in dve posodi.

Najprej smo se lotili malte. Pomešali smo apno, pesek in vodo. Jezili smo se drug na drugega, ker smo hoteli vsi mešati. Končno smo namazali z malto dva zidaka, ju spojili in dali na okno.

Istega dne smo naredili tudi beton. Zmesili smo cement, pesek, gramoz in vodo. Mešanico smo zlili v lesen okvir, v katerem sta bili dve železni palici. Tako je nastal železobeton.

Naslednje jutro smo pregledali naše delo. V roke smo vzeli železobeton. Veseli smo bili, ker je bil trd, kot mora biti. Tedaj pa nam je padel na tla in se razobil. Pregledali smo zidaka. Malta ju ni spojila, zato nam je ostal eden v desni, drugi v levi roki.

Prinazati smo morali, da nismo zidarji, čeprav smo z veseljem mešali malto in beton.
Irina Vitez,
Igor Veljak,
Majda Brecelj
3. in 4. r. OŠ »F. Saleški Finžgar«
BARKOVLJE

IZLET V IDRIJO

Šli smo na izlet v Idrijo, da bi si ogledali razne zgodovinske reči. Peljali smo se v lepih avtobusih. Ko smo prišli v Idrijo, smo si najprej ogledali vodno črpalko, ki je pred mnogimi leti črpala vodo iz rudnikov. Od tam smo šli v muzej. Na dvorišču so bile razstavljene razne lokomotive in drugi stroji. Potem smo si v prvem nadstropju ogledali, kako nastane živo srebro, ki je zelo strupeno. V naslednji sobi smo si ogledali razne rudniške naprave. Potem smo šli v drugo nadstropje, kjer so bile razstavljene slike o bolnici Franji in narodno osvobodilni vojni. Ko smo si vse to ogledali, smo šli na kosilo. Jedli smo znane idrijske žlikrofe, ki so mi bili od vsega kosila najbolj všeč. Po kosilu smo šli na avtobus, ki nas je povejal v Cerkno in naprej proti bolnici Franji.

Avtobus nas je povejal do bifeje, ki je bil na žalost zaprt. Nadaljevali smo pot po šč. Med potjo smo se ustavili in vodič nam je v kratkih besedah povedal, kaj vse se je tam dogajalo med vojno. Ranjence so prenašali v strugi potoka, da so tako zbrisali vsako sled sovražniku. Za prostot pot in da ni nevarnosti, so vaščani nastavili lesen perivnik. Od tam smo nadaljevali pot proti bolnici Franji. Steza v soteski je zelo nevarna. Bilo me je tudi strah tako, da sem raje gledala v steno. Včasih sem tudi malo pokukala, kakšni prepadi so in s kakšno močjo je drla voda. Prispeli smo do barak, katerim se nismo mogli načuditi, da so lahko živel tam ljudje, partizani. Najprej smo si ogledali prvo barako, ki je bila za ranjence, druga je bila izolirnica, tretja je bila operacijska soba, četrta je bila soba za zdravnike; tam je bila knjiga, kjer smo se vsi podpisali, v peti je bil rentgen, šesta je služila za nosila, sedma je bila kuhinja, osma je bila soba za ranjence in jedilnica, deveta soba za ranjence, skladisče in mizarška delavnica, deseta soba je bila za osebjje, enajsta je bila kopalnica in pralnica. V dvanajsti sobi je bil kotel za razkuževanje, v trinajsti sobi je bil invalidski dom.

V štirinajstji je bil rezervoar, petnajsta soba je bila električna centrala, v šestnajstji je bil prostor za zakopavanje udov. Višje v soteski je bil gornji most in gornji bunker. Tja so prenesli ranjene partizane, kadar so bili v nevarnosti.

Ko smo si vse to ogledali in si potiho zaželeti, da bi se kaj takega nikoli več ne zgodilo, smo se počasi vračali v dolino, kjer sta nas čakala avtobusa. Tam smo se igrali z žogo, se slikali in nato odpeljali proti Mostu na Soči. Tam smo se ustavili nekaj minut, nato smo nadaljevali pot proti Trstu zadovoljni in srečni, ker je bil lep dan, ker smo videli toliko stvari, ki ne bodo nikoli pozabljene. Ime Franja je bolnica dobila po zdravnici Franji Rojc Bidovec, ker jo je dolgo upravljal.

Tanja Stupar
5. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

PRAZNOVANJE SV. MARTINA

Pri nas po starini navadi vsako leto praznujemo sv. Martina.

Po nedeljski maši smo letos vsi odšli na trg in tam pokusili letošnje novo vino. Pod oltarjem so bili razstavljeni kmečki pridelki. Kmetje so jih dali v zabojčke, tako da je bilo lepo videti krompir, zelenjavno in sadje. Gospod župnik je blagoslovil koruzni kruh, vino, sol in kmečka vozila, da bi jih kmetje srečno upravljali, veselo delali in da bi jih sv. Martin varoval pred nesrečo.

Za sv. Martina je navada, da imamo pri kosilu ajdovo polento in purana. Pravijo, da je ob sv. Martinu tri dni vroče in toplo. V tem času se mož spremeni v vino in zaključi se tudi kmečko leto. Sv. Martin je sovodenjski zavetnik. Mnogi učenci smo bili pri maši v nošah.

Vse stare navade so lepe, najlepši pa je praznik sv. Martina.

Antonella Cerminara
5. r. OŠ »P. Butkovič«
SOVODNJE OB SOČI

SV. MARTIN PRI NAS

Sv. Martin je zavetnik naše cerkve, zato naša župnija praznuje 11. novembra. Ponavadi so strežniki v cerkvi oblečeni v narodne noše. Na praznik sv. Martina pripeljejo kmetje na trg traktorje in vozove obložene s poljski pridelki. Na trgu je tudi velika miza, na kateri so razna vina in koruzni kruh. Tudi v cerkvi so pred oltarjem poljski pridelki. Po maši jih župnik blagoslovil in strežniki ponujajo gostom kruh in sol v znak gostoljubnosti.

Za sv. Martina se ponavadi zbere vsa družina na kosilu in jedo purana ali petelinu ter ajdovo polento. V tem času se tudi zaključi kmečko leto. Kmetje vrnejo gospodarju njivo, ki so jo imeli med letom v najemu.

Martinovanje je zelo lepa navada. V Sovodnje pride za sv. Martina mnogo ljudi.

Tudi v bližnjih vaseh praznujejo sv. Martina. Meni je ta praznik zelo všeč.

Vesna Cescutti
5. r. OŠ »P. Butkovič«
SOVODNJE OB SOČI

PRVI DAN POUKA

Zvečer sem navil budilko, da se bom zjutraj pravočasno zbudil, ker je bil prvi dan pouka. Navil sem jo za sedmo uro, a zbudil sem se že ob šestih. Vstal pa sem ob sedmih in pol. Potem ko sem se odpravil, me je mama odpeljala v šolo. Preden sem stopil v razred, me je bilo strah in sem se bal, kako bo z novo učiteljico in novimi sošolci. Že prvo uro smo pisali spis o šolski maši, o počitnicah in o šoli. Potem nam je učiteljica razdelila italijanske čitanke in takoj smo prebrali pesmico. Šli smo tudi na sprehod in med potjo videli tudi učiteljico hišo.

Borut Kralj
4. r. OŠ PROSEK

V GOSTILNI

Ob zaključku pouka sem šel v gostilno. Ko sem prišel, je bilo kosilo že na mizi. Za kosilo sem imel testenine s tuno, ki mi je zelo všeč. Po kosilu sem z Edotom in Petrom igral kartice in sem zmagal. Prišel je še Edoardo in vsi skupaj smo šli na dvorišče in igrali nogomet. Zmagal je Edoardo z osem proti sedem. Nato smo šli vsi domov.

Doma sem začel pisati naloge. Tudi Peter je pisal naloge, tata pa je nekaj popravil. Ko sem naredil naloge, sem se s Petrom igral z lego kockami. Ob sedmih smo šli spet v gostilno, kjer smo večerjali. Potem sva s Petrom igrala karte, ko pa je prišel še Edoardo smo šli spet igrat nogomet. Ob devetih smo se vrnili domov in šli na gogl spati.

Mitja Sulli Emili
4. r. OŠ PROSEK

V TOMAJU

Z Deanon, mamo in tatkom sem šla v Tomaj. Tam se je rodil moj ded. Najprej smo šli na pokopališče. Položili smo šopek cvetja na grobove strica, pradeda in prababice. Postali smo tudi pred grobom pesnika Srečka Kosovelja. Šli smo potem pogledati neko mlako, v kateri se je ded v mlađih letih kopjal. Dean in jaz sva vzela palico, privezala nanjo nit in na nit kamen ter ga vrgla v vodo, da bi ugotovila, koliko je globoka. Ugotovila sva, da je globoka več kot tri metre.

Šli smo potem v dedovo rojstno hišo in pozdravili sosedje. Pri njih je bil gospod, ki je najstarejši v Tomaju. Star je že 84 let. Nato smo vse pozdravili in se vrnili domov, ker je bilo že pozno.

Tanja Černe
4. r. OŠ PROSEK

LENKA

Bila je deklica, klicali so jo za Lenko, čeprav ji je bilo ime Alenka. Lenka so ji pravili zato, ker je bila prava pravcata lenka. Pravzaprav ni bila niti lenka, le delo se ji je upiralo.

Nekoč jo je prosila mama, naj pomije posodo, ker se ji mudi v tovarno na delo. Lenka pa je pod noč v sobi legla in zaspala kot polh, posoda v kuhinji pa je seveda ostala nepomita. Pločevinasti krožnik je robantil: »Da bi jo šment, to leno Lenko! Poln sem še kisa. Tako me draži v nos, da bi kar kihal!« Lesena žvrklja je tarnala: »Tako sem mokra, pa me nihče ne obriše. Še prehladila se bom!« Ob krožniku in žvrklji je stal z raznimi odpadki do vrha nabasan lonec in je javkal: »Nihče me ne izprazni. Saj se bom še razpočil, tako me tišči v želodcu. O ti Lenka lenuhasta!«

Lenka lenuhasta pa seveda ni slišala tega negodovanja, saj je spala kot ubita. Tedaj je rekla žvrklja sedoma: »Pojdimo vsi trije k Lenki, napodimo jo iz postelje, pa naj nas spravi v red!«

Rečeno — storjeno. Skobacali so se s štedilnika krožnik, žvrklja in lonec, za njimi pa jo je mahnila vsa

posoda, kar je je bilo nepomite. Zdaj pa gorje Lenki: lonec se ji je poveznil čez glavo, da je bila vsa ob sapo, krožniki in pokrovke so jo tolkle po životu, žvrklja, vilice in noži pa so jo jeli ščipati v noge. Na smrt prestrašena je planila Lenka pokonci in še vsa dremotna zabuljila v temo pred seboj. Ničesar ni videla. Skočila je iz postelje in prižgala luč — nikjer ni bilo ne lonca ne krožnikov ne vilic in ne nožev... Vse to se ji je bilo samo — sanjalo.

Nato pa je šla Lenka v kuhinjo in pomila vso posodo. Tako je to poslej tudi ostalo, ker Lenka ni bila nič več lenka. Saj ji je vendar bilo ime — Alenka...

STARŠI NA POTOVANJU

Pretekli teden sta šla tata in mama na daljše potovanje. Bila sta na Nizozemskem. Lani nista šla nikamor, ker je bil bratec še premajhen, da bi ga prepustili babici.

Glavno mesto Nizozemske je Amsterdam. Tam sta ostala tri dni. Med njuno odstopnostjo je za bratca Ravela in zame skrbela babica Dora. Pomagala sem ji.

V soboto zvečer je babica odločila, da bomo zanetili ogenj v ognjišču. Zato sem šla iskat drva na vrt. Tam je bila že tema

in sem se prestrašila, da sem spustila vse, kar sem imela v rokah, ter stekla na dvorišče. Drva sem potem šla iskat k babici Zali, ki stanuje zraven nas. Ko sem se vrnila v stanovanje, me je babica Dora vprašala, če so drva suha. Pritrdilno sem ji odgovorila in babica je prižgala v ognjišču, jaz pa televizijo. Zleknila sem se na preprogo in ugasnila luč, da je bilo kar očarljivo ob ognju. Bila sem zelo vesela.

Tjaša Bogatec
4. r. OŠ PROSEK

V CARRARI

Nekega večera mi je tata rekel, da bom kdaj šel z njim v Carraro. To se je kmalu uresničilo. Carrara je mesto v Toskani in je znano po svojem lepem marmorju.

Neke noči me je tata ob treh ponoči zbudil in me vprašal, če hočem z njim v Carraro. Hitro sem vstal in se odpravil. Mama je nama pripravila kavo. Ko sva že odhajala, mi je mama prinesla v avto blazino, da bi lahko med vožnjo spal. Res sem kmalu zaspal in zbudil sem se, ko sva z očkom bila skoraj v Bologni. Tam sva se ustavila ob cestnem servisu. Kupila sva nekaj pijače.

Malo pred deveto sva se pripeljala v Carraro. Ugotovil sem, da sva se vozila celih pet ur. S tatkot sva se ustavila pri nem znancu kamnoseku. V delavnici me je najbolj zanimal stroj, ki je gladil marmor. Stroj je ves avtomatiziran, kar sam je jemal marmornate ploskve, jih polagal in gladil.

S tatkot sva šla na kosilo. Pojedel sem vse in še prej kot tata. Ker sem bil utrujen od dolge pote, sem šel v avto počivat. Ni sem pa mogel zaspati, ker je bilo močno sonce. Po kosilu sva spet šla v kamnoseško delavnico. Končno sem spoznal gospodarja. V uradu so imeli računalnike. Pazljivo sem gledal uradnika, ki je tipkal pred računalnikom. Povedal mi je, da se je treba veliko učiti za tako delo. Čas je hitro minil in moralova sva se vrnila.

Tata mi je obljudil, da me bo pozimi še peljal v Carraro.

Erik Cossutta
4. r. OŠ PROSEK

RAČUNALNIK

Doma imamo računalnik. Kupili smo ga med počitnicami. Letos je bil brat Maksi pri birmi, jaz pa pri prvem obhajilu in sva dobila v dar precej denarja. Tuhtala sva, kaj bi si kupila, pa naju je tata spomnil, da bi bilo lepo, če bi se odločila za računalnik. Pozanimali smo se, a denarja je bilo pre malo, zato sta tata in mama dodala, kar je manjkalo.

Računalnik je angleške znamke ZX Spectrum. Je zelo majhen, kakor debela knjiga. Imamo štiri kasete s programiranimi igrami. Z računalnikom se igram skoraj vsak dan. Največ se z njim igra brat. Sprva se je največkrat igrал tata, ko je bil na počitnicah. Tudi mama se rada igra z njim.

Vsi moji sošolci bi radi videli moj računalnik. Mamo sem prosil, če smem povabiti sošolce k nam, da jim pokažem računalnik. Iz mojega razreda sta se z računalnikom že igrala Mitja in Kristjan. Mama je privolila, da lahko pridejo sošolci pogledat računalnik v soboto in da lahko vsak po

skusi igro »helibomber«. Lahko bi prišli že prej k meni domov, a mame ni. Z računalnikom je mogoče tudi pisati, računati in menjavati barve v televizorju.

Danijel Gherbassi
4. r. OŠ PROSEK

PRIPOVEDOVALI SO MI ...

Ko sem bila majhna, sem obisovala nemški vrtec v Münchenu. Učiteljice so bile zelo stroge. Spominjam se, da smo šli nekoč v živalski vrt. Tam smo videli veliko živali.

V Münchenu smo stanovali le dve leti, nato smo se preselili na Općine, kjer živimo že peto leto.

Meta Brišnik

Večkrat mi je mama pripovedovala, kakšna sem bila, ko sem bila majhna. Prvi zobej je prišel na dan, ko sem bila starca 10 mesecev. Ker sem bila majhna, nisem nikoli nagajala. Jedla sem vse in nisem skoraj nikoli jokala. Shodila sem, ko sem bila starca eno leto. Od treh do šestih let sem obiskovala otroški vrtec. V vrtcu je bilo zelo lepo.

Tanja Race

Skupaj s sestro Danjelo sva nagajala mama. Mama je imela tako veliko dela z nima. Istočasno sva jokala in prav tako sva bili istočasno lačni in umazani. Ko sem že hodila, sem se skrivala po hiši. Vse sem pretikala in večkrat sem tudi kaj razbil. Nekoč sem napolnila kopalnico z vodo in sem vanjo stopnila oblečena. Nekega dne pa sem pobrala vse paradižnike na vrtu.

Kristina Bogatec

Ko sem bila majhna, sem bila pridna. Mamo sem vedno ubigala. Zelo rada sem se igrala v svoji sobi, kjer sem imela dosti igrac: lego kocke, puščke in živalice iz pliša. Večkrat je prihajala na obisk babica in me peljala na sprechod.

Sara Mahnič

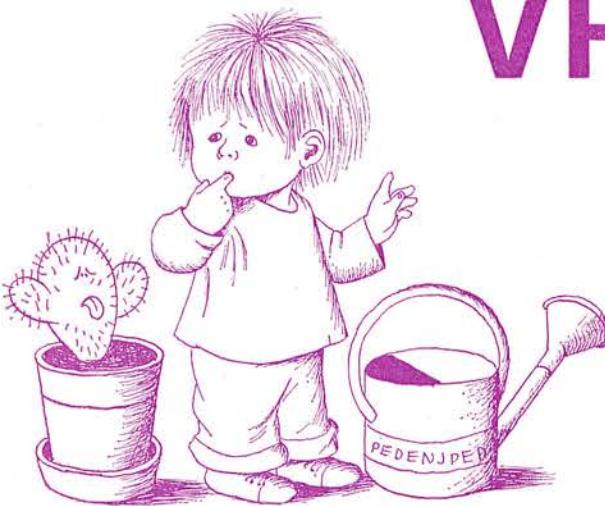
Ko sem bil majhen, sem bil precej miren, včasih pa sem se tudi rad jokal. Ponoči nisem spal. Pri enajstih mesecih sem shodil. Do šestih mesecev sem pil samo mleko. Juhe nisem jedel, ker ni bila sladka. Mnogokrat sem bil tudi v bolnici.

Alex Bratoš

Ko sem se rodila, sem bila zelo majhna, ker sem dvojčica. Prva sem se rodila jaz, potem pa se je rodila Kristina. Ponoči nisem hotela spati. Vedno sem jokala, ko pa je mama prižgala luč, sem nehala jokati. Mama je naju večkrat peljala na sprechod z velikim vozičkom, ki je imel dva sedeža. Ker sva bili zelo živahni, sva Kristina in jaz vedno vstajali in mama je morala paziti, da se ne bi voziček prevrnil.

Daniela Bogatec

VRTNAR

PEDENJPED JE VEŠČ VRTNAR,
KI RAZUME SVOJO STVAR.
POSEL NI PREVEČ TEŽAK,
ČE JE ČLOVEK STROKOVNIJAK.

VSA UMETNOST JE LE V TEM,
DA ZALIVAŠ DAN ZA DNEM.
PEDENJPED JE STRAŠNO VNEN,
ROŽE MOČI IN PARKET.

TODA ŽE ČEZ SEDEM DNI
PEDENJSTROKOVNIJAK IHTI.
AKTUS, LUMP NEOTESAN,
GA JE BRIDKO PIČIL V DLAN.

Ko sem bil star eno leto, sem padel s postelje in si zlomil roko. Mama me je peljala v otroško bolnico. Iste dne so mi dali roko v mavec. V bolnici sem spal eno noč.

Boris Vidali

Ko sem bil majhen, sem bil zelo živan. Mama me je peljala v bolnico, da so mi iz nosnice izvleklki kamenček. Drugič so mi v bolnici izprali želodec, ker sem pokupil tekočino za pomivanje posode. Nekoč, medtem ko je mama stresla večerjo psu, sem naglo zajel pasjo hrano in jo pokusil. Tudi glisto sem pojedel. Rad sem hodil v otroški vrtec. Zelo rad sem imel živali, posebno kožuharje. Še danes jih imam rad. Predvsem imam rad Darmo, mojega psa.

Boris Vremec

Ko sem bila majhna, sem bila vesela in vedno nasmejana. Stanovala sem v Trebičah. Spala sem v zibelki. Ko sem dobila bratca, sem bila zelo vesela. Imeli smo tudi psa. V sobi smo spali v štirih. Ko sem danes gledala svoje majhne obleke, sem se čudila, kako sem bila majhna.

Alenka Hrovatin

Rodil sem se v bolnici v Trstu. Pri petih mesecih sta prišla na dan prva zobka. Bil sem močan. Shodil sem pri petnajstih mesecih. Vse sem si ogledoval. Mamo sem

nadlegoval pri delu. Še vedno imam dober tek.

David Grizonič

Nekoč, ko sem še hodila v vrtec, sem se prehladila in mama mi je kupila sirup. Vsako jutro sem dobila po eno žličko. Nekoga dne nisem hotela pogoltniti zdravila. Mama je bila jezna, ko pa je pogledala zdravilo, je opazila, da je bil čisti alkohol.

Klavdija Ferluga

Ko sem se rodil, smo stanovali v Štivnu pri babici. Bil sem priden otrok. Na mama sem bil zelo navezan. Kadar je imela mama opravila, me je pustila doma z babico. Zato sem bil žalosten in sem jokal. Ko sem bil star eno leto in pol, sem dobil sestrico Darjo. Bil sem zelo jezen na sestrico. Ko sem bil star dve leti in pol, smo se preselili na Općine. Minilo je precej časa, preden sem se privadol na openski dom. Zvečer sem jokal, ker sem hotel, da me mama pelje domov. Sedaj sem se že privadol na ta dom in všeč mi je živeti na Općinah.

Danjel Radetti

Ko sem bila majhna, sem bila kar dobra punčka. Nosili so me okrog v veliki torbi za dojenčke. Ko sem imela eno leto, so me začeli nositi v posebnem nahrbtniku. Nosili so me tudi na planine. Ponavadi pa ta trud

ni bil poplačan, ker sem v nahrbtniku stalno spala. Ko sem imela dve leti in pol, so mi prijatelji darovali smučke. Ko sem prvič drsela s smučkami, se je ena zlomila. Obupano sem vsem pripovedovala, kako se je »bila muča«. Še sedaj se mi norčujejo in mi pravijo »bila muča«.

Maja Kosmina
Učenci in učenke
4. b r. OŠ »F. Bevk«
OPĆINE

TETA MI JE PRIPOVEDOVALA

Pred leti je bilo po vaseh mnogo ledenic in kalov. Tudi v Gročani so bile ledenice. Može so pozimi spravljali led v ledenice. Led so sekali na kose s sekiro, nato so ga spravljali v ledenico. Ko so ledenico napolnili, so pokrili z listjem in slamo, da se led ne bi stopil.

Poleti so ga prodajali v razne mesnice in trgovine v Trstu.

Adriana Longo
2. r. OŠ PESEK

OH, TO VREME!

Včeraj je bilo sončno vreme. Med odmorom smo šli ina dvorišče. Po odmoru smo gledali sončno uro.

Danes je megla. Cesta in trava sta mokri, ker je zelo vlažno. Okolice ne vidimo. Kako je vse sivo! Avtomobili imajo prižgane luči. Kakšna tema je v razredu. Prižgi moju luč! Kmalu bomo žaspali!

Kakšno vreme bo jutri?

Viljam Ražem
3. r. OŠ PESEK

NA IZLETU

Prejšnjo soboto smo skupaj z učenci iz Boršta šli peš na Kokoš. Mi otroci smo preveč hiteli, zato so nam učiteljice kričale, naj hodimo bolj počasi. Prišli smo na vrh. Slikali smo se, pojedli malico in se igrali vojsko. Meni je priletel storž v lice.

Prišel je čas odhoda. Odpravili smo se po hribu Griča v Gročano. Našli smo tudi gobe. V Gročani smo si šli ogledat purane, sončno uro, pava, krave, hlev in prašiča.

V šolo smo se vrnila peš. Pred šolo je Borštane čakal šolabus. Stekla sem v razred po bonbone in jih razdelila otrokom v šolabusu. Na izletu je bilo lepo.

Zaira Vidali
3. r. OŠ PESEK

V BANKI

Konec oktobra smo si ogledali Tržaško hranilnico v Boljuncu. V banki smo videli stroj, ki hitro napiše, kar ga vprašamo. Zato je treba poznati čudne izraze. Banka hrani, posoja in menjata denar. V banki plačamo

tudi telefon in elektriko. Preden smo odšli, smo dobili zvezke in peresa. V banki je bilo zanimivo.

Adriana Longo
2. r. OŠ PESEK

UGANKE

Brke ima dolge,
rep je malo zvit,
zabava se z volno
in zamotava nit.

(muca)
Lara Agelli

Ima oranžen kljun,
je vedno brez denarja,
je oblečen v mornarja.

Kdo je to? (Jaka Racman)
Tanja Spacial

Črna ali bela,
lahko je siva
mijavka zares!

(muca)
Sara Micalessi

Velika uhlja,
dolgi skok.
Kdo je to?

(zajec)
Loredana Tensi

V džungli živi,
skaka po drevju,
ko je nevarno,
si pokrije oči.

(opica)
Mitja Sossi

Z rdečo pentljko na glavi
na cesti se vsak dan pojavi.
Se umiva z nevidno krtačko,
ponosna sem na svojo ... (mačko)

Alenka Spetič

Učenci in učenke
4. a r. OŠ »F. Bevk«
OPĆINE

PRIŠEL SEM NA PROSEK

Ime mi je Borut. Stanujem v Briščkih. V družini smo tata, mama, sestra Tanja in jaz.

Predlansko leto sem bil v razredu čisto sam, brez sošolcev. Ko sem hodil v prvi razred, sem bil v celodnevni šoli v Saležu, drugi in tretji razred pa sem obiskoval v Briščkih. Tam je enorazrednica, zato nisem bil vesel. Letos smo se v družini zmenili, da bom hodil v šolo na Prosek.

Pa sem bil vendarle malo žalosten, ko sem zapustil šolo v majhnici vasi. Tam sem hodil peš v šolo, sedaj pa me zapelje mama. Kadar je bil konec pouka, smo šolarji pritekli na velik prostor za hišo in se obmetavali s kostanjmi. Zdaj tega veselja zame ni več. Kadar smo hodili domov, smo se včasih na cesti skregali in stepali. Naslednji dan smo bili kaznovani. Tukaj pa se ne kregamo, ker prihajamo najprej na šol-

No, dragi šolarji, na pragu so božični in novoletni prazniki, ki predstavljajo za vas nekaj dni oddiha in veselje radosti v družinskem krogu daleč od šolskih skrbi, za nekatere pa tudi razposajeno smučanje.

V prihodnjih dneh brezkrbnega praznovanja in sladkanja pa ne smete pozabiti na Galeb, na dopisovanje, reševanje ugank in seveda na nagradno žrebanje. Vsi naročniki ste dobili dopisnico, ki vam daje možnost, da dobite kako lepo nagrado. Prav zato vas pozivam, da jo naglo izpolnite in jo oddate na pošto. Ne odlăšajte, ker se potem rado zgodi, da jo pozabite na dnu šolske torbe, v kakšnem zvezku, knjigi ali predalu. Najbolje je, da se čimprej rešite te majhne skrbi, napišite vse potrebne podatke, nalepite znamko za 400 lir, dopisni-

sko dvorišče, potem pa na cesto, sošolci pa niso prepirljivi.

Zdaj je že nekaj časa, odkar obiskujem šolo na Prosek. Počutim se dobro, imam prijazne sošolce in sošolke. Vsi so pridni in že veliko znajo. Tudi jaz se moram veliko učiti.

Borut Kralj
4. r. OŠ PROSEK

HOČEM SE POBOLJŠATI

V šolo sem prišel z zanikrno domačo nalogo. Učiteljica je rekla, da če bom nadaljeval tako, ne bom šel na poučno potovanje v Gradež, na Barbano in v Oglej.

Rad bi se poboljšal. Vsakokrat ko se poslabšam, bi se rad poboljšal. Moram narediti računsko nalogu tudi na list, ker se učiteljica ne more zanesti name, da bom nalogu res naredil, če je ne prinesem pokazat. Da ne bom pozabil domače naloge doma, jo bom dal v krušnjak. Žalosten bi

co vrzite v poštni nabiralnik in začnite upati...

Čim bom odbil vaše dopisnice, bom predril nagradno žrebanje, ki bo tokrat na osnovni šoli »Alojz Gradnik« na Repentabru. Nagrade so res bogate in verjemite mi, da se vam splača skočiti do najbližjega poštnega nabiralnika. Pa vso srečo!

Nekateri bralci se pritožujejo, da so letošnje uganke v Galebu precej težke. So za vse okuse, za bolj ali manj bistre glavice. Vsem reševalcem pa sem le dolžan pojasnilo. Jemljam v poštev vse rešitve, tudi tistih ugank in zank, ki so objavljene v kotičku za najmlajše, seveda pod strogim pogojem, da so rešitve tudi pravilne.

Na delo torej, ugank in zank imate v Galebu kar precej.

Pa še voščilo. Želim vam vesel, prijeten in miren božič, v prihodnjem letu 1985 pa mnogo uspehov, lepih in zadovoljivih dosegkov, trajnega miru in predvsem zdravja.

Iste želje izražam tudi vašim staršem, vzgojiteljem in sploh vsem sodelavcem Galeba.

UREDNIK

bil, če bi vsi drugi iz naše šole odšli na izlet, jaz pa bi moral ostati doma. Zares se hočem poboljšati.

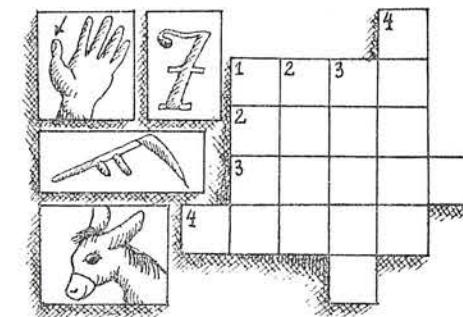
Mitja Sulli Emili
4. r. OŠ PROSEK

PRI VEČERI

Mama je pripravljala večerjo. Tedaj mi je rekla, naj grem iskat malo česna in petteršilja, ki ju je rabila za rižoto z gobami. Naglo sem šla, ko pa sem se vrnila, sem šla povohat v lonec, ali je rižota že kuha na. Bila sem lačna, zato sem mami pomagala pripraviti mizo. Takoj potem smo mama, tata, Ravel in jaz sedli za mizo. Vzela pa sem tudi časopis »Topolino« in ga med jedjo skrivaj začela listati. Mama je opazila in mi je časopis vzela ter me pozvala, naj jem. Povedala je še, da ni zdravo listati časopise pri jedi.

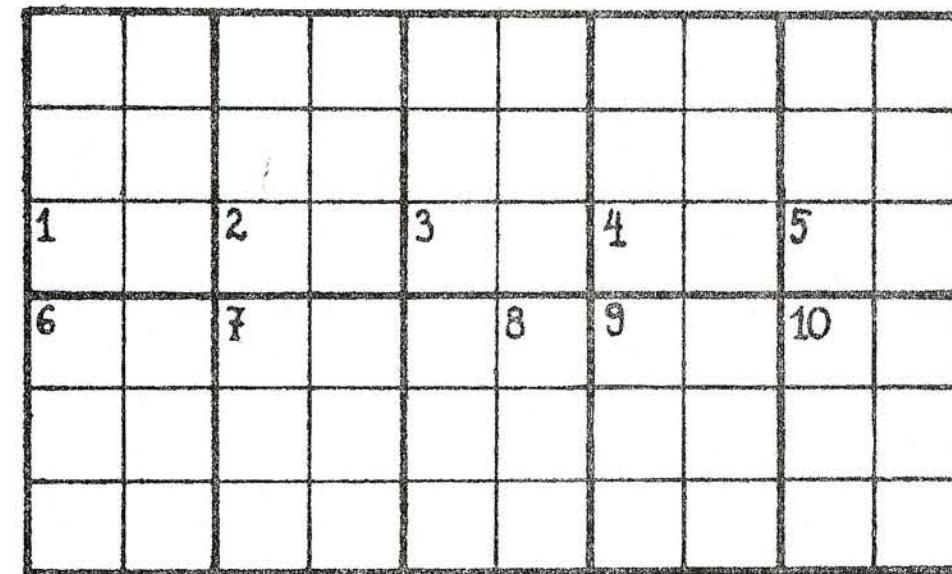
Tjaša Bogatec
4. r. OŠ PROSEK

MAGIČNI LIK

Najprej ugani, kaj predstavljajo sličice okrog lika. Vpiši nato besede v lik, in sicer vsako dvakrat, vodoravno in navpično.

OPEKE

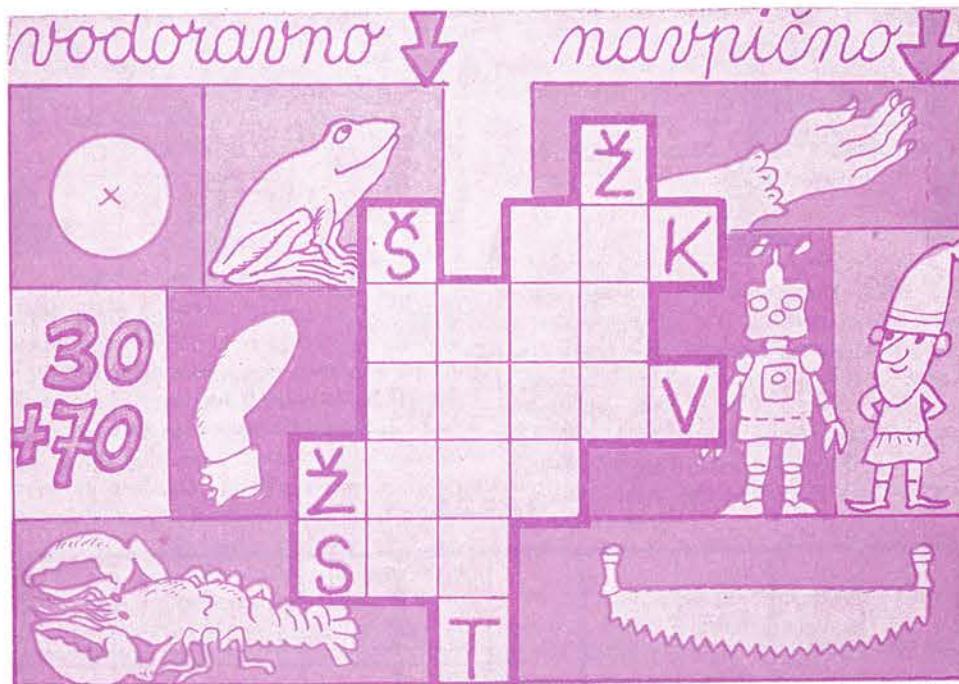

Vsako besedo začni vpisovati pri številki in vpisuj črke v smeri, v katero tečeta urina kazalca.

1. smehljaj, 2. kdor vozi smuk, 3. kdor vesla, 4. čitalec, 5. hrom človek, 6. stvar, problem, kar je treba urediti, 7. nabiralka medu, 8. najslavnnejši angleški admirals, 9. letni čas, 10. drobno kamenje za nasipavanje.

Ob pravilni rešitvi dobiš v zgornji in spodnji vodoravni vrsti tri zimske športne panoge.

DVE MALI SLIKOVNI KRIŽANKI

Poisci besede za vse, kar je narisano okrog likov. Besede potem vpiši v prazna polja tako, da se bodo med seboj ujemale.

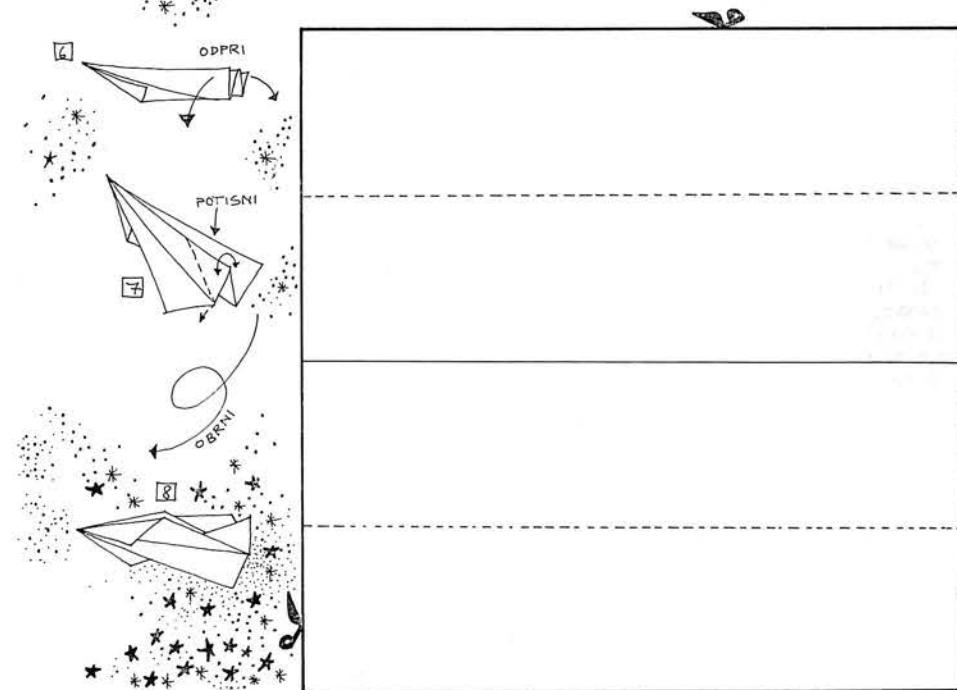
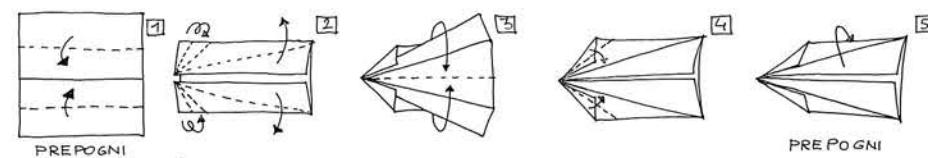
Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

VESOLJSKA RAKETA

(PREPOGNJENKA)

IZSTRIŽI KVADRAT IN GA PREPOGNI. KOT KAŽEJO ZAPOREDNE RISBE.

Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITVE UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

GLAVNA MESTA IN DRŽAVE — Države so: Španija, Turčija, Poljska, Grčija, Italija; glavno mesto je: Praga.

PREMIKALNICA — Tri skrite živali so: osel, slon, kuna.

KOMBINIRANA KRIŽANKA - Vodoravno: 2. roka, 5. tabu, 6. sveder, 8. armada, 9. kanta, 11. aktovka, 14. lestev, 15. sto, 16. koš, 19. ako, 20. OP. **Navpično:** 1. brada, 3. obed, 4. kura, 5. tema, 6. sanke, 7. vrtavka, 9. kost, 10. avto, 12. RC, 13. test, 17. oko, 18. šop.

VELIKA SLIKOVNA KRIŽANKA — Vodoravno: goba, rokav, čoln, snežak, oko, motika, butara, očala, tri, OF. **Navpično:** gol, okno, BA, avto, roka, letalo, čaka, smuči, nota, žirafa, bor.

REŠITVE SO POSLALI: Adriana Longo, Viljam Ražem, Zaira Vidali, 2. in 3. r. OŠ PE SEK. Mateja Fachin, Maja Vecchiet, Nikolaj Visentin, Devan De Paolis, 4. r. OŠ »D. Kette« - SV. FRANČIŠEK. Omar Foravs, Manuel Trampuž, 2. in 3. r. OŠ BRIŠČKI.

NAGRADE DOBIJO — Mateja Fachin, 4. r. OŠ »D. Kette« - SV. FRANČIŠEK. Manuel Trampuž, 3. r. OŠ BRIŠČKI. Maja Vecchiet, 4. r. OŠ »D. Kette« - SV. FRANČIŠEK. Adriana Longo, 2. r. OŠ PESEK. Zaira Vidali, 3. r. OŠ PESEK.

Mesečnik (10 številk) — Izdaja: **Založništvo tržaškega tiska, Trst** — Glavni in odgovorni urednik: Lojze Abram — Uredništvo: Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534 — Uprava in ekspedit: Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, tel. 795873, 794672 — Tiska: Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151 — Posamezna številka: 1.500 lir, dvojna: 2.000 lir, naročnina: 10.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)

